

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

28.10.2022 № 70/43- р/к

Справа № 1/02-61-22

м. Київ

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (надалі – КП «ВОДОКАНАЛ», Підприємство) протягом 2020 - 2021 років, січня – вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %.

При цьому, КП «ВОДОКАНАЛ» має змогу самостійно визначати строк дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання і централізованого водовідведення.

Так, КП «ВОДОКАНАЛ» видавало замовникам технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обмеженим строком дії, а саме на два роки, що суперечить чинному законодавству.

За результатами розгляду справи № 1/02-61-22 такі дії КП «ВОДОКАНАЛ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині

видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», (пункт 2 статті 50, частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На КП «ВОДОКАНАЛ» накладено штраф у розмірі 20 000 (двадцять тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-61-22 про порушення КП «ВОДОКАНАЛ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Першого відділу досліджень і розслідувань від 17.10.2022 № 70-03/179-П

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) від 01.09.2022 № 70/85 - рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-61-22 за ознаками вчинення КП «ВОДОКАНАЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (надалі – Справа).

2. Відповідач

- (2) Відповідачем у справі є:
КП «ВОДОКАНАЛ» зареєстроване (конфіденційна інформація).
Ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація).
Юридична адреса: (конфіденційна інформація).
- (3) Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності КП «ВОДОКАНАЛ» (конфіденційна інформація)).
- (4) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.

- (5) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництв), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (6) Згідно із статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.
- (7) Отже, КП «ВОДОКАНАЛ» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.
- (11) Об'єктом аналізу є КП «ВОДОКАНАЛ» - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (12) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на

приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (надалі - Послуги).

3.2. *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище*

3.2.1. *Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання*

- (13) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (15) Згідно з статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання.
- (16) Відповідно до пункту 2 розділу 1 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства розвитку громад та територій від 19.04.2021 № 97) (надалі - Правила № 190), ці Правила є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (17) Згідно з пунктом 1 розділу III Правил № 190 визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.

- (18) Відповідно до абзацу вісімнадцятого пункту 4 розділу I Правил №190 технічні умови - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (19) Пунктом 7 розділу III Правил № 190 собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (20) Таким чином, Послуги є платними.
- (21) Отже, з урахуванням викладеного, Послуги є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «ВОДОКАНАЛ».

3.2.2. *Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*

- (22) Споживачами Послуг є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (23) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (24) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (25) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (26) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися

товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.

- (27) Послуги не мають товарів-замінників, оскільки саме без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання до діючих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (28) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є Послуги, які не мають товарів-замінників.

3.4. Визначення територіальних географічних меж ринку

- (29) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (30) Підприємство листом від 08.02.2022 № 17 (вх. від 09.02.2022 № 700) (надалі – Лист) повідомило, що надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади.
- (31) Отже, територіальними межами ринку Послуг є територія Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ».

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (32) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (33) Протягом 2020 — 2021 років, січня – вересня 2022 року КП “ВОДОКАНАЛ” було єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало Послуги.
- (34) В зазначений період та станом на жовтень 2022 року структура вказаного ринку не змінювалась.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (35) Обсяги наданих КП «ВОДОКАНАЛ» Послуг протягом 2020 – 2021 років складає 8031,83 грн, у тому числі: у 2020 році – 3709,56 грн, у 2021 році 4322,27 грн.

3.6.2. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

- (36) Відділенням встановлено, що у визначених територіальних та часових межах ринку Послуг відсутні інші суб'єкти господарювання, які надавали б такі послуги.
- (37) КП «ВОДОКАНАЛ» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає Послуги

у межах території Мереф'янської територіальної громади.

- (38) Виходячи з наведеного, частка КП «ВОДОКАНАЛ» на ринку Послуг протягом 2020-2021 років, січня-вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», становить 100 %.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (39) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (40) Ринок Послуг характеризується наявністю технічних і адміністративних бар'єрів з огляду на наступне.
- (41) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (42) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання.
- (43) Частиною другою статті 7 Закону України “Про природні монополії” визначено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (44) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України “Про природні монополії” суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (45) Отже, ринок послуг централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії, а КП «ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом природних

монополій. При цьому, саме на суб'єктів природних монополій покладено обов'язок щодо видачі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва.

- (46) Окрім цього, основними бар'єрами вступу на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю мати наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого водопостачання, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (47) Таким чином, КП «ВОДОКАНАЛ» протягом 2020 – 2021 років, січня-вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (48) Відповідно до пункту 3 розділу III Правил № 190 для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг:

- заяву
- опитувальний лист
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
- копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
- викопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
- копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
- розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;

у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.

- (49) Додатком 2 до Правил № 190 затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення.

Зазначеною формою передбачено, що технічні умови складаються з таких розділів:

- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
- умови водопостачання, в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце підключення тощо;
- умови водовідведення, в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови.

- (50) Отже, у разі звернення замовника до виробника послуг з централізованого водопостачання та водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, йому видається документ - технічні умови. При цьому, заявником подається одна заява на видачу технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення та один комплект документів до неї.
- (51) Виробник послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску.
- (52) Згідно з пунктом 8 розділу III Правил № 190 строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (53) Також, слід зазначити, що додатком 1 до Правил № 190 у редакції, яка діяла до 13.07.2021, було затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованої системи водопостачання та водовідведення, де було зазначено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта (частина сьома статті 30 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності").
- (54) Таким чином, з урахуванням викладеного, строк дії технічних умов на приєднання, виданих до 13.07.2021, становив *“до завершення будівництва об'єкта”*, а строк дії технічних умов, виданих після 13.07.2021, має становити *три роки з дня їх надання*.
- (55) КП «ВОДОКАНАЛ» листом від 08.02.2022 № 17 (вх. від 09.02.2022 № 700) повідомило, що вартість технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення затверджена наказом директора Підприємства від 01.06.2021 № 8 «Про затвердження калькуляції вартості послуг».

- (56) Так, вартість технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання становить 570,77 грн., технічних умов на приєднання до систем централізованого водовідведення коштують 570,77 грн.
- (57) КП «ВОДОКАНАЛ» вибірково надало копії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а саме:
- Технічні умови від 07.09.2020 № 3 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 14.09.2020 № 5 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 18.09.2020 № 09/5 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 09.12.2020 №10 та від 20.10.2021 № 26 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 24.05.2021 № 05/10 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 31.08.2021 № 09.21 видані абоненту - (конфіденційна інформація).
 - Технічні умови від 21.10.2021 № 28 видані абоненту – (конфіденційна інформація).
- (58) Аналізом наданих КП «ВОДОКАНАЛ» копій технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення встановлено, що строк їх дії становить два роки з дня їх реєстрації.
- (59) Так, технічними умовами на приєднання передбачено, зокрема, наступне: *«Термін дії ТУ – два роки з дня реєстрації»* (мова оригіналу).
- (60) Таким чином, КП «ВОДОКАНАЛ» видавало замовникам технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обмеженим строком дії, а саме на два роки, що суперечить чинному законодавству.
- (61) В ході розгляду Справи КП «ВОДОКАНАЛ» листом від 19.09.2022 № 80 (вх. від 21.09.2022 № 70-01/1349) повідомило, що при встановленні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення *«...були проведені консультації із спеціалістами раніше діючих підприємств водопровідного господарства, в яких строк дії технічних умов не перевищував два роки, тому за основу взято було строк дії технічних умов – два роки.»* (мова оригіналу).
- (62) Отже, КП «ВОДОКАНАЛ» під час встановлення строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення не врахувало норми діючого законодавства, а саме Правил № 190.

(63) Також, як вбачається з інформації, наданої Підприємством листом від 19.09.2022 № 80 (вх. від 21.09.2022 № 70-01/1349):

- протягом поточного періоду 2022 року заяв щодо видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення до КП «ВОДОКАНАЛ» не надходило;

- повторного звернення з боку споживачів до КП «ВОДОКАНАЛ» для надання технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення після спливу строку вже виданих технічних умов не було.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача

(64) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(65) Дії КП «ВОДОКАНАЛ», які полягають у необґрунтованому обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання і централізованого водовідведення можуть призвести до ущемлення інтересів замовників таких послуг. Адже, споживачі, які з будь-яких причин не зможуть здійснити будівництво і приєднання об'єктів протягом двох років, будуть змушені повторно звертатися до Підприємства за отриманням нових технічних умов. Враховуючи, що технічні умови платні, то це може призвести до додаткових грошових витрат.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

(66) Дії КП «ВОДОКАНАЛ», які полягають у необґрунтованому обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, були б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

(67) Такі дії КП «ВОДОКАНАЛ» стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку Послуг.

(68) За відсутності конкуренції на ринку Послуг споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому вимушені погоджуватись на умови КП «ВОДОКАНАЛ», що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним

становищем

- (69) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (70) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (71) Враховуючи вищезазначене, дії КП «ВОДОКАНАЛ», яке протягом 2020 -2021 років, січня-вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», що полягають у необґрунтованому обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, кваліфіковані Відділенням як зловживання монопольним (домінуючим) становищем відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування.

- (72) Подання про попередні висновки у Справі було направлено до КП «ВОДОКАНАЛ» листом від 17.10.2022 № 70-02/1-2473.
- (73) КП «ВОДОКАНАЛ» на подання про попередні висновки у Справі у листі від 26.10.2022 № 108 (вх. від 26.10.2022 № 70-01/1560) зазначило, що припинило обмежувати строк дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і привело їх у відповідність до Правил № 190.
- (74) Втім, КП «ВОДОКАНАЛ» не надало копій, документів на підтвердження факту припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (75) Окрім цього, КП «ВОДОКАНАЛ» просило адміністративну колегію Відділення при прийнятті рішення у Справі врахувати:
- відсутність повторних звернень за отриманням нових технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення після сплину строку дії попередніх технічних умов;

- незадовільний фінансовий стан.

- (76) Стосовно незадовільного фінансового стану КП «ВОДОКАНАЛ» зазначає, що воно не отримує в повному обсязі коштів за наданні споживачам послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Заборгованість за надані послуги постійно зростає через скрутний матеріальний стан фізичних і юридичних осіб. Розрахунки за надані послуги проводяться не в повному обсязі та несвоєчасно, а робота по стягненню заборгованості з боржників обмежена через законодавчу заборону. Застосування штрафу у максимальному розмірі суттєво вплине на стабільність роботи та виконання функцій Підприємства, а саме унеможливить проведення поточного та аварійного ремонту систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

6. Висновки у справі.

- (77) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено висновок про те, що дії КП «ВОДОКАНАЛ» яке протягом 2020 -2021 років, січня-вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ВОДОКАНАЛ», які полягають у необґрунтованому обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7.Визначення розміру штрафу

- (78) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (79) Згідно з інформацією КП «ВОДОКАНАЛ», наданою листом від 19.09.2022 № 80 (вх. від 21.09.2022 № 70-01/1349), дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Підприємства за 2021 рік складає 2 842 400 (два мільйони вісімсот сорок дві тисячі чотириста) гривень, що підтверджується Звітом про фінансові результати за 2021 рік.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України

«Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація)) протягом 2020 - 2021 років, січня – вересня 2022 року та станом на жовтень 2022 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Мереф'янської територіальної громади, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, із часткою 100 %.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи - (конфіденційна інформація)), які полягають у необґрунтованому обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація))

штраф у розмірі 20 000 (двадцять тисяч) гривень.

4. Зобов'язати КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОКАНАЛ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація)) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що в 2-місячний строк з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК